

[1955]

ఏంకీ . గోకులము మరయు మరకరు

1954
వృషాబ్ది , 5.

డి నోటా ఆఫ్ మధ్యవ తీర్మానము
స, సుధిరంజన్ ద స, భగవతి జగననధుస్ మరయు
వి యలమ అయియ నామములు]

భారత రాజ్యాంగం - ఆర్డర్ 14 - కొమిస్
వృషాబ్ది కేడ (చట్టం V ఆఫ్ 1898), సెక్షన్లు 14, 197
(1) మరయు (2) - సెక్షన్లు 14 'అధికారము అతీతంగా' ఉండ -
సెక్షన్లు 197(2) మరయు సెక్షన్లు 14 వ తరం అధికర
పరిధి - సెక్షన్లు 197(2) లో 'కేడ' అనే పదానికి
సెక్షన్లు 14 లో 'వ తీర్మానము' అనే పదానికి ఒకే అర్థం
ఉంది .

అధికారులు , మరయు వ తీర్మానము అధికారి ,
మరయు వ తీర్మానము తరఫున ధ నయ కే నగలు కే సు
సెక్షన్లు వ తీర్మానము మరయు బెర్ర లో
ని యమించబడుతుంది . మరయు వ తీర్మానము నమలు
కలిగి యుండును భారతీయ శాస్త్రము లోని
సెక్షన్లు 420 మొ ధున నేరల కి య అభియోగ ల్ను
అతీత వ ట అనేక మందిన న గెవల న వలె
మే జిస్ట్రేట్ (మధ్య వ తీర్మానము) ముందు దో పవచరణ లో
ఉన్నరు . కొమిస్ వృషాబ్ది కేడ లోని సెక్షన్లు
14 వ తరం ఈ కే సును వి చుర్యమున వ తీర్మానము
మే జిస్ట్రేట్ ను మధ్యవ తీర్మానము వ తీర్మానము
ని యమించియి మరయు అధికారులు మరయు వ తీర్మానము
నే వకుడు క వదుతీ , కొమిస్ వృషాబ్ది కేడ
లోని సెక్షన్లు 197 (1) కి య మరయు వ తీర్మానము
ఇచ్చిన అనుమతి అతీత అతీత దో పవచరణ

వారంభించబడింది

నోడముచదు , (i) కొడునుల వారసుల కోడ
 లోని సొకొ 14 వ తరం మొదటి , రెండవ లేదా మూడవ
 తరగతి మేజిస్ట్రేట్ లకు కోడ దొపల
 వధుదించబడిన లేదా వధుదించదగిన అసిన లేదా
 వైవాహిక అధికరణను ఏ వధుదించిన ఇవహునిక
 వారతయ వధుదించున అధికరం ఇవహునిక ,
 నోడము కేసులలో మరయు అధికర ఒక వధుదించ
 కేసు విచరణకు వధుదించు మేజిస్ట్రేట్
 నీయమించడం రజిస్ట్రేషన్ అధికర 14 కియ హమీని
 ఉలయించదు , ఎందుకయే వధుదించ కేసులే
 వధుదించు మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసును పరీక్ష
 సభరణ వధుదించు కియ విచరణలోని ఉంది
 మరయు అసిన అసిన సరకర కేసు ([1952] ఎస్ . సి . ఆర్ .
 284) లోని తీరప లో అసించిన రక్షమన వివక్ష ఈ
 కేసులే తలెత్తుదు . అయి పరిధుదించు
 అధికర యతరణనిక వివక్షాధికరణనిక
 కేసులే చటణ వివక్షాధికరణనిక కజల దు
 అందువలె రజిస్ట్రేషన్ 14వ అధికరణ పరిధుదించు
 రదు

(ii) సొకొ 197(1) కియ విచరణ జరగలసిన
 కోడును కుళ సొకొ 197(1) కియ అనుమతి ఇచ్చిన
 వధుదించు వధుదించు కబెటు సొకొ 197(1)
 వధుదించు కేసులే సొకొ 14 కియ ఎలయి
 అధికరణనిక వివక్షాధికరణనిక మి నహుదించబడదు .
 సొకొ 197 లోని సబ సొకొ (2) లోని కోడు ' అసిన

పదు నెకోమ 14 లోని సబ్ సెక్షన్ (1) లోని 'వర్జు' తో సమను కదు .

హైకోర్టు తీసుకోవడా వర్జుకా తీసిన కేసులో , వర్జు అప్యేల్ చేసుకునేందుకు అనుమతి తీసుకోకుండా , అప్యేల్ 32 కేసు (మంచి కరణ లోత మినహా) నేరుగా సుప్రీమ్కోర్టు ఆశయించే వర్జుని , వర్జునొందడం సరికదు .

గోకుల్ చంద్ దోపడదస్ మోరార్జీ v. దోకోగ్ (ఎ. ఐ. ఆర్ . 1948 వ. నె . 82) సూచించబడియే ; మరియు అసెంబ్లీ అల్ సర కరె కేసు ([1952] ఎస్ . నె . ఆర్ . 284) ప్రత్యేకించబడింది .

వర్జునొందడం అధికర పరిధి : అప్యేల్ నెం . 55 ఆఫ్ 1954.

రజిస్ట్రార్లొసిన అప్యేల్ 32 వర్జురం వర్జుమిక హాకకుల అమలుకు .

ఎస్. నె . చంద్ , (జె . బి . ద దచడే , రజియర్ సరయణ , ఆయనొత వట) అప్యేల్ తరఫున .

కో . వీ . త యే మరియు ఐఎస్. వర్జు వర్జు వది తరఫున

1954. ఏప్రిల్ 5. కోర్టు ఇచ్చిన తీరపు వలవొయెద

జగన్మధుచసు జె . - ఇది రజియర్లొసిన అప్యేల్ 32 వర్జురం దుఖలన వీటివన , ఈ కోరబి పర్జులొలీ ఈ కోర్టు సమరొపొబు డి యె. మా ముందు ఉనన అప్యేల్ నెం . 1 ఒక మధుసు వర్జుతవ వర్జుయ వర్జుశకరత , మినమలు మరియు ఇతర ధనుసు మధుసు వర్జుతమ తరఫున కో నొగలు ,

తరలియ కేసు న యొక్క వారసులు , బీలర
 లల్ అసెసమెంట్ మారెటింగ్ ఆఫీసర్ గ ఉద్దేశ్యం
 చేశారు

ఆయనోత వట రెడ్డి అడ్రెసు మరయు మరీ 44 మంది
 కేసు నం.1 ఆఫ్ 1949 లో మధ్యస్థంగా లోని నగ పాల
 న్ పవల మ్ జిస్ట్రీక్ శర క . వల. వ యే ముందు
 జరుగుతున్నదో పవిచరణ లో ఉన్నారదు , మోసు చేయడం, మోసు
 చేయడానికి వరుసయినదం , నేరపరిత విశేష
 ఉలయ్యున

మరయు నేరపరిత కుట్ర , (సొకెష 420 r/w భరతీయ
 శొకెషన్లలోని సొకెష 120-B లేచ 109, భరతీయ
 శొకెషన్లలోని సొకెష 409 మరయు సొకెష 409
 r/w సొకెష 120-B వ్ కరం శొకెషన్లను నేలలకు)
 ఆరీపణలపై మరయు నీయతులు చేసిన చరయ కరణగా ,
 మ్దును వ్ కుతమ రూ.3,57,147-10-0 బకయి ఉన్న
 మోతత కంటే ఎక్కువ ఖరచ చేయవలసి వచ్చినది నీ
 ఆరీపణ . విచరణ జరుపతున్న వ్ కుకు మ్ జిస్ట్రీక్ ను
 కొడున్ల వొరీజర్ కేడ లోని సొకెష 14
 వ్ కరం మధ్యస్థంగా వ్ కుతమ నీయమయిది ,
 మోదు అడ్రెసు మ్దును వ్ కుతవ నేవకుడు
 కవడుత , కొడున్ల వొరీజర్ కేడ లోని
 సొకెష 197(1) కియ మ్దును వ్ కుతమ ఇచ్చిన
 అనుమతితో ఆయన దో పవిచరణ వరంభమయి

దో పవిచరణ చేయటను వివిధ కరణలతో
 సవలు చేశారు , మరయు అవి చేయట కవిన
 వొరీకయా విచరణను ర్దు చేయవలసి వ్ కుత
 అడ్రె లో వొరీకననరు . మా ముందు ఉంచిన మాడు

వధున అంశలు : (1) కొడునుల వొరేబర కేడ లేసి
 సొకమ్ 14 వతరు , నొకమ్ కీసులకు సంబుధియే మొదటి,
 రెయవ లేచ మూడవతరగిత మేజ్నోయ్ కు కేడ దోపర
 వధుదియబడిన లేచ వధుదియదొన అనొసి లేచ ఏవన
 అధికరలను ఏ వధొత్తన ఇవహుసికి మరొయ్ తోడవర ఒక
 వధొత్తన కీసు విచరణకీసు ఒకవధొత్తు మేజ్నోయ్ ను
 నీయమొయతసికి వరతీయ వధొత్తుసికి అధికరం ఇవహు
 రజ్జయగలీసి తోడ 14 కీయ హమీసి ఉలయ్మొందమ్
 అవతుయే; (2) మొదటి తోడరు వై దోపవిచరణ కు
 కొడునుల వొరేబర కేడ లేసి సొకమ్ 197(1)
 కీయ ఇచ్చిన అనువతి చొయ్ , మొదను వధొత్తమ
 అనువతి మంజూరు చేసిన ఉలయ్మొందమ్ అభ్యయోగాలు
 మోపొలొసిన నేరలకు సంబుధియైన అనొసి
 వధొత్తలను మంజూరు చేసే అభ్యయో ముందు
 ఉంచినొయ్ బవొయ్మొందమ్ చేయదు ; లేచ సంఘటనజరిగిన
 సమయ లేచ వధొత్తం లేచ దనిలీ వధొత్తిన
 తాపదేవల లేచ నేరల చేసిన వధొత్తను కూత
 అనువతిలీ వధొత్తనొ దు. గోకుల చంద
 దోపరకచసె మోలొయ్ v. దొకీయ్ ఎ.ఐ.ఆర .1948 వి.నీ .82
 కీసులీ వొదొ కేసులీ కీసు ఆధరంగా ఈవదనను
 లేవనొత్తు ; (3) కొడునుల వొరేబర కేడ లేసి సొకమ్
 197(1) కీయ ఇచ్చిన అనువతి చొయ్మొందమ్ అయినుమొకీ , సొకమ్
 197(2) కీయ విచరణను ఏ కేయ్ ముందు నీరొమొందమ్
 వధొత్తినొది . కూత అనువతి ఇచ్చిన వధొత్తమొ మరొయ్ సదరు
 వధొత్తమొ యొకొక అటవంబి వివరమొ ఏదీ లేనొపడ కీసులీ
 విచరణకు వధొత్తు మేజ్నోయ్ నునీయమొచొ కొడునుల

వోరేబర్ కేడ లోని సెక్షన్ 14 వేరం వేరేకు
మేజిస్ట్రేట్ ను నీయమించే అధికారాన్ని
మధ్యస్థాన వేరతమ ఉపయోగించాలి .

ఈ అంశలను ఇప్పుడు కేసుకు విచారించాలి .

రెజిస్ట్రార్ ఆఫీస్ 14 కేసు లో వేరేకు
అధికారాన్ని మధ్యస్థాన , అనెఫ్ అల్ సెక్షన్ [1952]

వస . నీ . ఆర్ . 284 కేసులో ఈ కేసు తీరేప
ఆధారం ఉంది . ఏదేమైనా , సభరణ వేరేకు

భీనాను ఒక వేరేకు ద్వారా విచారణను
నీరేమించడానికి అధికారం పొందిన వేరేకు

కేసు వేరేకు కేసును కేసుకు చేర్చినప్పుడు ,

ఇలాంటి నేరాలకు వేరేకు మధ్యస్థాన
ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది ఒక వేరేకు

లేనప్పుడు వివేక పత్రాత్మక కేసుకు మాత్రమే ఈ
నోడను వేరేకు ఇది సభరణ వేరేకు

భీనాను ఉంటుంది మరియు తదనంతరం వేరేకు
వేరేకులకు ఉంటుంది . వేరేకు కేసులో , కౌమిన్

వోరేబర్ కేడ లోని సెక్షన్ 14 కేసు వేరేకు
మేజిస్ట్రేట్ ఈ కేసును పోలీసు సభరణ

వేరేకు కేసు విచారణలో మరియు అనెఫ్ అల్
సెక్షన్ [1952] వస . నీ . ఆర్ . 284 కేసులో మరియు దీని

తరువాత ఇతర కేసులలో తీరేప ద్వారా ఆలించిన
రక్షణను వివేక ఇకకు తలెత్తు . ఇటువంటి

పరిస్థితులు అధికర యంత్రాంగానికి
వివేకాధికారాన్ని కల్పించే చర్య

వివేకాధికారాన్ని చేపట్టవలసి , అందువల్ల

ర జలయోగం 14వ అధికరణ పరిధికి ర దు
 క బిటు అవ దనలీ వ సతుం లే ద .

గో కుల చంద ద పరకచస మో ర్థు v. దో
 కీ ఠి ఎ.బి.ఆర్ .1948 వో .నో .82 వో డీ క్షోన్సు కీ సు లో
 అధ రయై వ తిపదీయన ర ఠో అంశానీ
 సంబుధీయి , వి చురణ ఇంక వో-రంభు క సీదీన
 అంగేక రి యదు . వై న వోక్షోనన కీ సులీ వో డీ
 క్షోన్సు కూడ ఆ నో డుమ ద పర ఆలీచీయన
 వీ డుమన అనువతిలీ లో పలు వైవన ఉంట , ద నీక
 సంబుధీయన నో డుట న క్షోన్సు ద పర వి చురణ
 సమయాల సరిదడుచుచి గవోక్షియి .
 లో వనోక్షు అభేయకానీ అంగేకరి యకుయసే ,
 వి చురణలీ అందు కు సంబుధీయన న క్షోన్సులను
 ఇనోక్షుసి వ డుతవ తరపు గే రువ నో-రయపదీ మా త
 వోక్షోననరు . అందువలన , అటవంటి
 న క్షోన్సుల లో కుయ , అనువతి చోలయ క చ
 అసే వి పయనీ నో డుమిచడు అనువసరం .

మాడవ అంశం నీ మనముండు కే ఠ నో క్షి చో పురు .
 కౌడున్సు వో రిసజర కే డ లో సి నో క్షి 197లో సి
 సబె నో క్షి (2) ఆధరంగా అోక్షురుల తరపు గే రువ
 నో-రయపదీ వ దనలు ఇలా ఉనోసయి :-

"గవోనో జనరల లే చ గవోను తన వ డోక్షుత
 నో డుమనీ ఉపయోగియి , అటవంటి నో-రయమోక్షు ,
 మో జనోక్షు లే చ వ డుక్షోమీయి యో కేక దో పవిచరణ
 ఎవో ద పర , ఏ వి ధంగా చో యలీ , నో రు లే చ నో-రలను

నోడ్యుచుచు మరయు విచరణ ఏ కోర్టు ముందు జరగలే
వోరొనచుచు ."

సెక్షన్ 197(1) కి దీ పవచరణ కు అనుమతి
ఇచ్చిన వ థుతము ఏ కోర్టు ముందు విచరణ
జరగలే , మరదీ వోరొనచుచు , అందువలన సెక్షన్
197(1) వరకు కి సులే సెక్షన్ 14 కి దీ ఎలాంటి
అధికరణను వినియోగించుట మి న్నూరుచుబడుతుంది
అనెను వ దన . సెక్షన్ 197(2) వ థరం కోర్టు ను
సూచించుటకు సంబంధించునంత వరకు అధికరణను
ఉపయోగించుట వి చక్షుధికరణ , వచ్చిన
అయిమ్మికి , ఒక ఒంటి కి సులే , ఆ అధికరణను
ఉపయోగించుటే , సంబంధిత వ థుతము ఆ కి సును
'పైద న వ థుకు కోర్టు ' కిటయించుట
కో రొనచు భ వయలి . అందువలన సెక్షన్ 14 కి దీ
మర వ థుతము ఇలాంటి కిటయింపుట చే యడు వలన
సెక్షన్ 197(2) కి దీ సంబంధిత వ థుతము
అధికరణను వ థుతము చే యడు లే దు రద్దు చే యడు
జరుగుతుంది . రె య వ థుతములు అధికరణను
ద్ ముదము గ ఉపయోగించుట సంబంధిత
వ థుతములకు రక్షణ కో సు ఉండే యి
సెక్షన్ 197లే యి యుపయోగించు వి థనని
వి ర్దధుని , అందులే వోరొనచు వి భగ లకు చే యిన
ఆరోపణలు చే సిన వ థు , ద సె నే వకులకు మధ్య
వ థుతము అనుమతించు మధ్యవర్తిత్వము చే యడు ద్ పర
ఇది వి ర్దధుని కూడ సూచి యబుడిచి . ఈ వ దనకు
యె యన లే దు . సెక్షన్ 197(1) లే ఉనెను సెక్షన్
197(2) సంబంధిత వ థుతములకు రక్షణకు

సంబంధించిన ఏ విభాగమునకు వారణాసికి
 భవిష్యత్తును అవసరం లేదు. ఒక నియతము
 వద్దటమ ఇటువంటి వారు కుటుంబం కోర్టు
 విచారణకు ద్వారా రక్షణ కోర్టుకు వద్దట
 లేదు. సెక్షన్ 197(2) కి అనుగుణంగా అధికారము
 సౌలభ్యము లేకుండా కేసు యొక్క సంబంధము లేకుండా
 తీర్మానము లేకుండా ఇతర సంబంధిత పరిగణనల ఆధారంగా
 ఉపయోగించబడిన తగిన వద్దటమును
 అనుసరించినట్లు కనిపించినట్లు. సెక్షన్ 197(2)
 వారు సంబంధిత వద్దటము అధికారమును
 వినియోగించబడవలసివచ్చును. వారు కలిగిన వద్దటము అనుసరించవలసిన
 కూడా ఆమోదించబడినట్లు కుటుంబం కేసులు విచారణ
 కోర్టు ఒక నియతమును పరిగణన అధికారం ఒక
 అనువతీయమును అధికారం, వదిలించు విధంగా,
 అధికారము ఉపయోగించబడవలసివచ్చును. వారు ఉపయోగించు
 అటువంటి అంతరాయ ఏమీ ఉండదు.

అయితే ఈ మొత్తం వదిలించు సెక్షన్ 197(2) మరియు
 సెక్షన్ 14 కి అధికారం పరిమితము ఉన్నట్లు అప్పీల్
 ఆధారపడి ఉంది. ఒకటి "కోర్టు" కు, మరొకటి
 "వద్దట" సంబంధించినది. సెక్షన్ 197లోని సెక్షన్
 సెక్షన్ (2) వారు, మంజూరు చేసిన వద్దటము కేసు
 విచారణ కోర్టు ఒక కోర్టును పరిగణనచేసి, కేసు అలా
 చేయవలసిన నిర్ణయమును లేదు. కోర్టును
 పరిగణనచేసి ఎంచుకున్నప్పుడు, విచారణ కోర్టు
 యొక్క ఇతర నిబంధనలకు లోబడి ఉంటుంది. అయితే
 విచారణ జరగవలసిన నియతమును నిర్ణయించు
 అధికారము ఉపయోగించబడినట్లు
 ఎంచుకున్నట్లు, కోర్టు పనిచేసి ఏ వద్దటము

ముందు అటువంటి విచారణ జరగలే అనే వాదనను
 కోర్టు ను వేరొకసం నోడం తరఫున . విచారణ జరిగి
 వారంత వారం తీయవద్దను ఆచరించుకొన్న వీరయ అదీ .
 సొకమ 197లోని సబ్ సొకమ (2) లోని కోర్టు ' అనే
 పదాన్ని సొకమ 14 సబ్ సొకమ (1) లోని
 'వారం' గ పరిగణించుచున్న గెరవ నాయకుని వాదన
 కనుగొని, దానికే వారంబాధం ఏమీ లేదు .
 అందుకనుగుణంగా ఆ వాదనలీ వారంబాధం లేదు .

వై మాడు అలాంటి వాడు , వారంబాధం కీ సులీ ఈ
 కీ సు విచారణ కీ సు మొదటవారంబాధం మజిలీ
 గ నీయమించబడిన శార కి . వల . వాయ , ఆ నీయమకడ
 వై ల ఎవో వాడు బాదలీ చేయబడింది , ఆ తరువాత
 కిం తకలు తారకలీక సొకమ బాదలీ
 నీయమించబడి , ఈ కీ సును తన ముందు లేదని తారకలీక
 తరఫు నాయకుని మరీ అలాగేనే లేవనాడుతు
 తారకలీక సొకమ బాదలీ పదవి నుండి తీరిగి తన
 వారంబాధక నాయకుని చేరుకున్నారని . ఆయనను
 నొప్పల మజిలీ గ నీయమంతా , కీ సును
 ఆయనకు బాదలీ చేస్తూ తారకలీక నొప్పలకవన
 ఇవ్వకుండా ఆయనను నొప్పల మజిలీ గ
 పరిగణించలేమని వారంబాధకరు . ఇకకూ కూడా ,
 తారకలీక చేయిన గెరవ నాయకుని , వారంబాధక
 అలాగేనే అంగీకరించకుండా , వారంబాధకలీక సలహా
 ఇవ్వకుండా , అవసరమైన నొప్పలకవన బారీ చేయమని
 మరీయు కీ సును బాదలీ చేయమని తన నొప్పల
 ఉన్ననని తలీయజే నరు. ఆ వారంబాధక ద్వారా , అలా
 లేవనాడుతు అభ్యంత రంబై నొప్పలకవన అనవసరం .

ఫలితగా అక్షయముల తరఫున లే వనోత్తు
అరాశి లోన వీ ఫలమయము యి, మరయు ఈ అక్షయ ను
కొలిపారు లే.

వై న వోక్షనన వోక్షన ను అక్షయ 226 కి య
దరఖాస్తు దోషల గతలీ పూర్వోర్థు ముందు
లే వన తోత్తు మరయు వోక్షనకగా తీరప ఇవబడియె
అని గమనీయడు వోక్షనయ . అందలీని డాక్షయలకు
వోక్షనకగా ఈ కోర్థు ఎలయి అక్షయలు
చే యలే దు . మే ము చేక్షనదీ ఆక్షయల సరనదీ కదీ
చేక్షననీ , పూర్వోర్థు తీ సుకొత్తు
వోక్షన కగా తీ లిన కీ సోత్తు , వ ల్లిప అక్షయ
చే సుకునేయకు అనువతి తీ సుకీకుయ , నే రుగ
సోక్షనోర్థు (మంచె క రణ లోత మి నహా)
అక్షయియచే వక్షన , వోక్షనోయక్షన
డాక్షయబడియె .

వి ట్టిన

కొలిపారు యబడియె.